

Itä-Suomen hallinto-oikeus

KUNNALLISVALITUS

Minna Canthin katu 64

16.12.2022

PL 1744

70101 KUOPIO

Satu Taavitsainen

Lenkkitie 8, 50600 Mikkeli

p. 0440905546

satu.taavitsainen@hotmail.com (saa olla yhteydessä sähköpostilla)

Raimo Heinänen

Heinärikintie 2, 52110 Majavesi

p. 0500 139 979

heinanenraimo@gmail.com (saa olla yhteydessä sähköpostilla)

Kunnallisvalitus Itä-Suomen hallinto-oikeudelle Mikkelin kaupunginvaltuuston 14.11.2022 tekemään päätökseen § 140 Tilapäisen valiokunnan selvitys kaupunginhallituksen ja konserni- ja elinvoimajaoston puheenjohtajiston luottamuksesta ja esitys jatkotoimista ja § 141 Kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien vaali sekä § 142 Konserni- ja elinvoimajaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien vaali.

Pyydämme Itä-Suomen hallinto-oikeutta hyväksymään kunnallisvalituksemme ja kumoamaan kaupunginvaltuuston päätöksen erottaa meidät kaupunginhallituksen 1. ja 2. varapuheenjohtajien ja konserni- ja elinvoimajaoston 1. ja 2. varapuheenjohtajien tehtävistä.

Kaupunginvaltuuston päätökset ovat tulleet meille tiedoksi sähköpostilla 18.11.2022 valitusosoituksineen. (LIITE1)

VAATIMUS

Vaadimme kumottavaksi Mikkelin kaupunginvaltuuston § 140–142 /14.11.2022 päätökset kaikilta osin, koska Mikkelin kaupunginvaltuusto on ylittänyt toimivaltansa (harkintavallan

väärinkäyttö), päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä ja päätös on lainvastainen. Lisäksi vaadimme korvattavaksi hallinto-oikeuden tuomioistuinmaksun ja muut hallinto-oikeuden kohtuulliseksi katsomat oikeudenkäyntikulut viivästyskorkeineen.

VALITUSPERUSTELUT

Virheellisessä järjestyksessä syntynyt päätös

Valtuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, sillä tilapäisen valiokunnan jäsen Paavo Bark ja Jani Sensio olivat esteellisiä. Barckin esteellisyyden peruste on hallintolain 28 § 1 momentin 7 kohta. Paavo Barck on avoimesti inhonnut Satu Taavitsaista useita vuosia ja toivonut Taavitsaisen erottamista luottamustehtävistään ja tämä on ollut ulkopuolistenkin havaittavissa Barckin annettua useita haastatteluja medialle, jossa hän on haukkunut Taavitsaista. Jani Sension esteellisyyden peruste on hallintolain 28 § 1 momentin 3 kohta. Raimo Heinäsen erottamisesta oli odotettavissa erityistä hyötyä Sensiolle, joka itse valittiin Heinäsen tehtäviin kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtajaksi ja konserni- ja elinvoimajaoston 2. varapuheenjohtajaksi. Näistä molemmista tehtävistä on Sensiolle merkittävää henkilökohtaista hyötyä mm. luottamustehtävistä maksettavien tuhansien eurojen palkkioiden osalta. Kuntalain 97 §:n 1 momentin mukaan valtuutettu on valtuustossa esteellinen käsittelemään asiaa, joka koskee henkilökohtaisesti häntä taikka hänen hallintolain 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettua läheistään. Esteellisten henkilöiden osallistuminen tilapäisen valiokunnan toimintaan näkyi tarkoitushakuisuutena ja muun ohella Pirjo Siiskonon joutui pyytämään useita korjauksia hänen kuulemisestaan tehtyyn muistioon, joka ei vastannut kuulemisen kulkua ja hänen kertomaansa.

Valtuuston kokouksessa 14.11.2022 (§ 141 Kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien vaali) äänestysmenettely hallituksen jäsenistä oli kuntalain vastainen. Vaali päätettiin toimittaa suljetulla lippuäänestyksellä jäsenyyteen, johon oli ehdolla kaksi henkilöä (Heinäsen ja Sensio). Ehdokkaita ei asetettu vastakkain ja äänestystä käyty heidän välillään. Vaalissa annetut äännet eivät täsmää valittujen ja valitsemattomien, sekä tyhjää äänestäneiden vaaliin osallistuneiden kokonaismäärän suhteen. Äänestämässä oli 51 valtuutettua.

Vaalin tulos valtuuston pöytäkirjassa: "Pirjo Siiskonen (varajäsen Kirsi Olkkonen) 32 ääntä, Soile Kuitunen (varajäsen Jenni Tissasi) 44 ääntä, Raimo Heinänen (varajäsen Tomi Sikanen) 10 ääntä, Jani Sensio (varajäsen Tomi Sikanen) 29 ääntä. Puheenjohtaja totesi, että kaupunginhallitukseen on valittu Pirjo Siiskonen, henkilökohtainen varajäsen Kirsi Olkkonen, Soile Kuitunen, henkilökohtainen varajäsen Jenni Tissari sekä Jani Sensio, henkilökohtainen varajäsen Tomi Sikanen."

Toimivallan ylitys

Kaupunginhallitus 7.11.2022 lausunnossaan tilapäiselle valiokunnalle (§ 425 Kaupunginhallituksen lausunto tilapäiselle valiokunnalle kaupunginhallituksen ja konserni- ja elinvoimajajoston puheenjohtajiston luottamuksesta) väittää, että Satu Taavitsainen on ylittänyt sananvapauden rajat. Kaupunginhallituksella ei ole toimivaltaa määrittellä sananvapauden rajoja eli sitä, onko henkilön kunniaa loukattu. Tämä toimivalta kuuluu tuomioistuimille. Taavitsaista ei ole tuomittu kunnianloukkauksesta eli sananvapauden rajan ylittämisestä. Lisäksi kaupunginhallitus on ylittänyt toimivaltansa väittäessään virheellisesti lausunnossaan, että poliisi olisi todennut Taavitsaisen väitteen paikkansa pitämättömäksi. Tällaista viranomaisen tuomiota / toteamusta ei ole olemassa. Lisäksi Taavitsainen kiistää esittäneensä valheellisen tiedon. Siltä osin kuin asiassa on viitattu käynnissä olevaan esitutkintaan, toteamme, ettei Mikkelin kaupungin asiakirjoista ilmene, että jokin esitutkinta olisi aloitettu, mihin toimintaan mahdollinen esitutkinta liittyy ja kehen se kohdistuu.

Satu Taavitsainen ja Raimo Heinänen ovat hoitaneet luottamustehtäviään moitteettomasti.

Päätös on lainvastainen

Valtuuston päätös on hallintolain 6 §:ssä säädetyn tasapuolisen kohtelun veloitteen vastainen. Raimo Heinänen erottaminen ei ole tullut vireille kunnanhallituksen esityksestä eikä vähintään neljäsosa valtuutetuista ole tehnyt sitä koskevaa aloitetta (kuntalaki 34.4 §). Raimo Heinänen luottamusta ei ole myöskään arvioitu tilapäisen valiokunnan toimesta.

Sananvapaus on yksi demokraattisen yhteiskunnan keskeisimmistä arvoista. Sananvapaus suojelee kaikenlaisia, myös luonteeltaan kriittisiä ja häiritseviä ilmaisuja. Poliittiset mielipiteet lähtökohtaisesti kuuluvat perustuslaissa turvatun sananvapauden ydinalueelle. Sananvapauteen sisältyy muun ohella oikeus ilmaista ja julkistaa tietoja kenenkään estämättä. Luottamushenkilön erottaminen ei voi toimia jälkikäteisenä rankaisullisena seuraamuksena siitä, että luottamushenkilö on käyttänyt hänelle kuuluvaa sananvapauttaan. Valtuusto ei voi käyttää väärin harkintavaltaansa ja ylittää toimivaltansa erottaessaan luottamushenkilön sananvapauden käyttämiseen liittyvän syyn vuoksi. Tällöin valtuuston päätös on lainvastainen.

Hallinnon tarkoitussidonnaisuuden periaate sisältää velvollisuuden, että valtuusto käyttää toimivaltaansa vain lain tarkoituksen rajoissa. Kunnallisessa hallintotoiminnassa noudatettava tarkoitussidonnaisuuden periaate edellyttää, että päätöksen tekevä viranomainen ei harkintavaltaa käyttäessään saa ryhtyä edistämään viranomaisen tehtäville ja toiminnalle vieraita tarkoituseriä. Viranomaisen on käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Mikkelin kaupunginvaltuustolla ei ole lainmukaista oikeutta puuttua kaupunginvaltuutettujen facebook-kirjoituksiin ja ryhtyä toimenpiteisiin kirjoittajaa kohtaan. Hallinnon lainalaisuuteen kuuluu mielivallan kieltö. Julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin. Valtuusto on käyttänyt väärin harkintavaltaansa ja siten ylittänyt toimivaltansa erottaessaan Taavitsaisen. Valtuuston päätös on näin ollen lainvastainen.

Perusteluna viittaamme myös 26.11.2019 annettuun Turun HAO päätökseen dnro 01665/18/2299 (LIITE 2). Kunnanvaltuutettu, tarkastuslautakunnan varapuheenjohtaja A oli blogi-kirjoituksessaan mm. kirjoittanut kriittisesti valtuustoseminaarin kustannuksia ja kyseenalaistanut siellä tarjottujen alkoholijuomien määrää. Turun HAO katsoi valtuutetun A perustuslain suojaamaa sananvapauttaan käyttäen nostaneen yhteiskunnallisesti merkityksellisen kunnan varojen käyttöä koskevan asian julkiseen keskusteluun ennen kaikkea poliittisen toimijan, valtuutetun roolissaan. Turun HAO totesi, että poliittiset mielipiteet lähtökohtaisesti kuuluvat perustuslaissa turvatun sananvapauden ydinalueelle. Sananvapauteen sisältyy muun ohella oikeus ilmaista ja julkistaa tietoja ja mielipiteitä kenenkään ennakolta estämättä. Tarkastuslautakunnan jäsenyys ei ole peruste kaventaa sananvapautta. Tarkastuslautakunta tai muukaan kunnan toimielin tai taho ei voi sisäisillä ohjeilla tai ennakkovalvonnalla rajoittaa luottamushenkilön sananvapautta sillä perusteella, että sen käyttämisestä

mahdollisesti aiheutuu kunnalle huomattavaakin kielteistä julkisuutta. Toimielimeen kuuluvien luottamushenkilöiden erottaminen ei myöskään voi toimia jälkikäteenä rankaisullisena seuraamuksena siitä, että luottamushenkilö on käyttänyt hänelle kuuluvaa sananvapauttaan lainsäädännön mahdollistamalla tavalla. Turun HAO:n mukaan valtuusto oli käyttänyt väärin harkintavaltaansa ja siten ylittänyt toimivaltansa erottaessaan tarkastuslautakunnan luottamushenkilöt A:n sananvapauden käyttämiseen liittyvän syyn vuoksi. Valtuuston päätös oli näin ollen lainvastainen.

Kunniamme ja omantuntomme kautta vakuutamme, että olemme esittäneet vaatimuksemme perustelut totuudenmukaisesti.

Mikkelissä 16.12.2022

Satu Taavitsainen

Raimo Heinänen